

Vanhankaupunginlahden eläinhavainnot 2017

- Nisäkkäät, matelijat ja sammakkoeläimet

Havainnot kerätty mm. kyselyllä Tringan sähköpostilistalta, Artovan fb-ryhmästä ja Viikin akateemisilta metsästäjiltä.

Päivitetty 11.2.18

Lyhenteet: Eero Haapanen (EH), Hannu Sarvanne (HS). Hatikasta poimittu myös nimettömänä ilmoitettuja.

Havaintujen lukumäärä yksi, ellei toisin mainita.

Siili 11.6 Taka-Viikin Nuppukujalla klo 23 (HS). 18.7. Klobben saaliiksi joutuneen nahka, ehkä huuhkajan syömä (EH). 2.9. Viikinkaari kuollut (Otso Häärä). Latokartanon Versokujalla viherhuoneen alla pesä, jossa ainakin 2 poikasta. Yksi poikanen 10.8. eläinlääkärille hoitoon, jossa kuoli; 19.8. Viikinkaari kuollut aikuinen; 7.6. Pornaistenniemi, ylivuotinen nahka (Henry Koskinen).

Metsäpäästäinen 26.1 Hakalan ja Ruohokarin välisellä karjapolulla kuolleena (HS).

Vesipäästäinen 12.2 Hallainvuoren SE-reunan purossa, sukelteli (HS).

Vaivaispäästäinen 4.1. klo 13.00. Lammassaaren pitkoksilla kesy, kiipeili heinätuppaassa korkealle. Kuvattu (EH, Jouni Viitala)

Kontiainen 28.1.2017 Hakalanniemi. Kuollut kävelytiellä, joka vie Keinumäen lintutornilta pellon reunaa punaiselle ladolle ja

Gardeniaan päin. Kuvattu (Anne Meriluoto). 26.12 kontiaisen tuoreita kekoja n. 50 Taka-Viikin koillisen rehunurmipellon (apila + heinäkasvi) pohjoispäässä (HS).

Kani Melko vähän havaintoja keväällä 2016 tapahtuneen tautiepidemian jälkeen. 1.1.-1.4. Portimopolku 3 säännöllisesti 1 yksilö, sen jälkeen ei havaintoja (Markku Mikkola-Roos). 18.2 Taka-Viikki, Nuppukuja, juoksi pellonreunan pensaikosta pihojen suuntaan (klo 10.00), 13.5 Kulosaaren kartano (HS) 4.6. Nuppukuja (Henry Koskinen). 20.11. Annalan palstoilla (EH, Maiu Juurik). 18.12. jälkiä lumella Herttoniemen siirtolapuutarhan pensasaidan vieressä Saunalahden pohjukassa (Seppo Vuolanto).

Rusakko 16.1. ison koiran tappama ja osittain syömä Taka-Viikissä (Henry Koskinen) 1.8. Kuusiluoto, kasvimaan laidalla minkki tappoi rusakon poikasen: ”Aamutuimaan vessareissulla jäin seuraamaan vikkellä sulavaliikkeistä tummaa otusta, minkkiä. Se kurkki talon takaa, ravasi polkuja, vilisti kasvimaalla. Välillä polkuja vilisti rusakon poikanen. Tovin päästä kuulin ilkeän rääkäisyn, näin kasvimaan laidassa kannon luona kun minkki tainnutti tovin rusakonpoikaa ja lähti sitten raahaamaan saalista talon taa. Poikasella oli surkea loppu.” Minkki oli myös 2.8. kasvimaan laidalla, jolloin aikuinen rusakko puolestaan vihoitteli sille (Tarja Jussila).

Orava Poikaspesä kesäkuussa Kuusiluodossa, ensimmäistä kertaa v. 1990 seurannan jälkeen. 11.8. Kivinokassa pöntössä poikaspesä, 1 poikanen ulkona, 1 pesässä (EH).

Metsämyyrä 15.1 Kivinokan mökkialueen S-reunan ruokinnalla 3 (HS) 2.1.2017 Keinumäen torni (Timo Koskinen).

Vesimyyrä 20.5 hulevesialtaat (HS).

Piisami Ainoa havaintopaikka: 29.4 Viikin hulevesialtaassa (HS) ja 16.5. sama paikka (EH). 14.6 Kotiniityn ojassa uimassa, n. 50 m hulevesialtailta alavirtaan (HS).

Peltomyyrä 22.1.2017 Pornaistenniemen torni (Timo Koskinen).

Vaivaishiiri 15.1.2017 Matinsillan W-ranta (Timo Koskinen).

23.1 Verkatehtaanpuisto, vilahteli ruoikossa sulaojan päässä.

24.1 Taka-Viikki, Nuppukuja, ruokinnalla, edestakaisin sisään ja ulos ruokinnan viereisestä lumikolosta (HS).

28.1 Taka-Viikin pellot, kuolleena viljakasan vieressä, niskassa puremajälki (HS).

Metsähiiri 13.2 Hakalan SE-reunan ruokinnan tuntumassa, kurkisteli kannon kolosta (klo 16.30 (HS)).

Rotta 19.3. kanahaukan kynsissä joka lensi Kyläsaaren suunnasta Kuusiluotoon (EH, Maiu Juurik). 13.5. Kuusiluodon kompostilaatikosta aikuinen karkuun ja n. 15 vrk ikäisiä poikasia 5. Kuvattu ja poikaset lopetettu (Jouni Viitala).

Kettu 19.3. klo 08 juoksi Lammassaaren niityltä Lammassaareen (EH). 14.5.2017 Lammassaaren niitty. Komea puuhkahäntä komppasi niittyä ja 25.7.2017 Purolahti kaksi kettua hätyytteli valkoposkipoikueita klo 6.30. (Markku Mikkola-Roos). 4.7 Etu-Viikin pelloilla kapikettu. Makoili ja rapsutteli turkkiaan radanvarren takapellon rehunurmella klo 7.40. Häntä lähes karvaton (HS). 11.7 kettu Kyläsaaren maa-ainesalueella (HS).

Supikoira Tammi-helmikuussa jälkiä itäselällä (EH).

Kärppä 2.1 2017 Keinumäen torni (Timo Koskinen). 15.1 Fastholma, autiotalon tontin ruokinnan tuntumassa (klo 14.00), eteni pälvipaikalta toiselle (HS). 3.2. Pornaistenniemen veneranta jäljet (EH). 22.2 (klo 13.30) Keinumäki, loikki ruokinnan ohi vuorimäntyistutuksen alla, 17.5 Kotiniityn ojan reuna (klo 13.20) (HS). 11.6. Pornaistenniemen lehto (Markku Jääskeläinen). 10.7. Kuusiluoto (Heidi Leino) ja 14.8. (Harri Pitkänen).

Lumikko 29.4 Viikin navetan edustan ojassa (Aarne Mettinen).

4.6. Lammassaaren pitkokset (Heidi Kauko).

Minkki pesä ja pentuja Pornaistenniemen piilokojun lattian alla.

Kuusi nokikanaparia aloitti pesinnän lampareella, mutta aikuisetkin linnut hävisivät. Poikasten ääni kuuluva mm. 25.5. ja kesäkuun alussa piilokojun alla. 21.6. kuvattu viisi isoa poikasta pitkoksilla (HS). Kuusiluodossa pieni koira otti kiinni hetkeksi (Mika Välipirtti). Kuusiluodossa kuollut, vedessä olevassa katiskassa (Harri Pitkänen). 13.9 hulevesialtailla uimassa (HS). 20.11. ja 2.12. Kuusiluodossa jäljet (EH).

Näätä Mahdollisesti näätä tai minkki tyhjensi heinäkuussa uuttukyyhkyjen pesiä. 1.8. Pornaistenniemellä 2, Lammassaassa 1, Kuusiluodossa 1 aikuista tapettuna ja kolmesta pöntöstä tyhjennetty munat tai poikaset (EH).

Mäyrä Pesäluolalla Mäyrämetsässä kesäkuun alussa (Eerojuhani Laine).

Saukko 24.1. Vanhankaupunginkoski jälkiä. Kuvattu (Marja Saarinen). 3.2. klo 21.00. kosken suvannossa uimassa (Saara Peisa). 30.6. klo 15 sama paikka, kivellä kalaa syömässä ja kalasti syötyään toisen. Kuvattu (Timo Cantell). 7.12. Kuusiluodon laiturilla jäljet (EH).

Ilves 19.12. mahdollisesti ilveksen tappama metsäkaurispukki Länsi-Herttoniemen metsässä. Raatoa siirretty ja se peitelty huonosti kuusen alle ja sitä syöty peräaukon ympäriltä ilveksen tapaan. Kaulasta ei löytynyt hampaanjälkiä, nylkemällä tutkittu kaula. Jalkojen luut ehjät. (Antti Piironen).

Hirvi 7.6. yksivuotias hirvinaaras Purolahdesta Viikinojan yli Mäyrämetsään (Eerojuhani Laine). 14.6 Säynäslahden tervaleppäluhdan luoteisreuna tuoreet jäljet (HS).

Metsäkauris Kauriiden kokonaismäärä alueella on arviolta 25-30. Yhteensä viisi naarasta sai vasoja, jokainen kaksi vasaa (HS, Tapani Järvinen).

Metsäkaurisryhmät lokakuussa eroteltuina esiintymispaikan mukaan (ryhmät nähty samana päivänä ja/tai toistuvasti samalla paikalla): Mäyrämetsä, Mäyrämetsän pohjoisenpuoliset pellot ja Herttoniemen pohjoinen metsä: emä ja 2 vasaa, emä ja 2 vasaa, vanha koiras ja naaras, 2 nuorta koirasta ja 4 naarasta = 14 yksilöä (1 vanha koiras, 2 nuorta koirasta, 2 emää, 5 naarasta, 4 vasaa). Kotiniitty ja Hakalanniemi: vanha koiras ja 2 naarasta = 3. Keinumäki: emä ja 2 vasaa = 3. Yhteensä 20 yksilöä (2 vanhaa koirasta, 2 nuorta koirasta, 3 emää, 7 naarasta, 6 vasaa. (HS)

Lisäksi kauriita elää myös Kivinokassa ja Lammassaaren tienoilla. 5.8. Pornaistenniemen lehto pukki (Saara Peisa). Lammassaaren länsipuolen laitumen laajennusalue oli näkyvästi kauriiden ruokailupaikka syyskesällä, se niitettiin elokuussa ja alkoi kasvaa uutta järviruokoa, paikalla 11.9. vasa ja naaras klo 15. Korkean meriveden vuoksi kauriit siirtyivät ruovikoista Lammassaareen, uusi vakiintunut oleilupaikka marraskuusta alkaen sen mökkialue, jossa mm. 24.12. neljä sarvetonta ja 30.12. kolme (EH).

Alueelta löytyi yksi kuollut (ks. kohta ilves). 11.2. metsäkauris juoksi paniikissa lammasaitaan ja sitä ennen jäällä Arabianrannan ja Kuusiluodon välissä, pääsi videollekin (Antti Eronen, Harri Pitkänen). https://www.youtube.com/watch?v=LGnkS3cX_cl 28.12. Kivinokassa kaksi isokokoista koiraa juoksi kahden kauriin perässä, toisella koiralla talutushihna kiinni kaulassa. Kauriit karistivat koirat kannoiltaan (Jyrki Pynnönen).

Matelijat ja sammakkoeläimet

Sisilisko 28.4. Pornaistenniemen lampareen pato (Ari Sandstedt, Hatikka). 22.8. Kuusiluodon pitkoksilla (Tarja Katajisto). 11.9. Viikin peltosaarekkeessa naaras ja neljä isohkoa poikasta paistattelemassa klo 17 (EH).

Vaskitsa 6.6. auringossa Herttoniemen pururadalla (Hatikka).

Tavallinen sammakko Sammakko Kotiniityn ojassa 14.3.

Seurasin harmaahaikaran kahlailua ojassa. Pian haikara iski ojan rannalta ison sammakon nokkaansa. Sammakko oli hereillä, mutta kankea eikä kiemurteluistaan huolimatta päässyt irti nokan pihdistä. Haikara siirtyi ojan toiselle puolelle, missä kulautti onnettoman kurkkuunsa. Tämän jälkeen se siirtyi penkalle, ilmeisesti sulattelemaan viileää ateriaansa. 19.4 Mölylän metsän NW-reunan ojassa kurnuttava. 21.4 ainakin 25 kutevaa (tavallista) sammakkoa Saunalahden NE-reunan/Fastholman SE-reunan lammikossa. Yksi kutulautta. 18.4 lammikko puoliksi jäässä eikä yhtään sammakkoa, 21.4 kaksi kutulauttaa Mölylän NW-reunan ojassa sekä yksi sammakko 27.4. sama paikka 5 sammakkoa (HS).

21.04 Latokartanon tallien viereinen oja 235 aikuista sammakkoa kutemassa. Viikin kirkon lammet myös kutupaikka (Henry Koskinen).

27.4. noin 15 kuturypästä korpimetsälammikossa Mäenlaskijatie 2 pohjoispuolella (EH). 4.5. Pornaistenniemi kurnutusta (Hatikka).

Viitasammakko 4.5. Pornaistenniemi (Hatikka) ja 18.5 Pornaistenniemen piilokoju pulputusta (HS).

Rupikonna Havainnot vähän alueen ulkopuolelta. 5.5.
Veräjämäki kymmeniä maalla ja Vantaanjoessa (Hatikka)